

OPETUSSUUNNITELMA

SOSIAALI- JA TERVEYSALAN JOHTAMINEN

SOSIAALI-JA TERVEYSALAN YLEMPI AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO

SAIRAANHOITAJA (YLEMPI AMK)
SOSIONOMI (YLEMPI AMK)
FYSIOTERAPEUTTI (YLEMPI AMK)
TERVEYDENHOITAJA (YLEMPI AMK)

MASTER OF HEALTH CARE

90 op

8.5.2020

Sisällys

1	Laurea-ammattikorkeakoulu	3
1.1	Laurean toiminta-ajatus.....	3
1.2	Osaamisen kehittyminen YAMK-koulutuksessa	3
2	Tutkintorakenne ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa	4
2.1	Tutkinnon laajuus ja mitoitus	4
2.2	Tutkintorakenne	4
3	Oppimisen ja osaamisen arviointi	4
4	Tutkinnon kansainvälinen vertailtavuus	4
5	Toimintaympäristön osaamistarpeet	4
6	Sosiaali- ja terveysalan johtaminen -koulutuksen rakenne	5
6.1	Ydinosaaminen: Terveys- ja hyvinvointipalvelujen kehittäminen ja johtaminen	7
6.2	Opinnäytetyö 30 op	8
6.3	Täydentävä osaaminen: Tutkimus- ja kehittämisosaaminen -moduuli	8
6.4	Täydentävä osaaminen: Asiantuntijayhteisöjen johtaminen -moduuli	9
6.5	Täydentävä osaaminen: Käyttäjakeskeinen palvelusuunnittelu -moduuli	10

1 Laurea-ammattikorkeakoulu

1.1 Laurean toiminta-ajatus

Laurea on opiskelijakeskeinen, kansainvälinen, innostava ja uutta kehittävä ammattikorkeakoulu, jonka tehtävä on kouluttaa, tutkia, kehittää, innovoida ja tuottaa uudenlaista osaamista soveltamalla kehittämispohjaisen oppimisen periaatteita (Learning by Developing, LbD).

Laurean painoalat ovat palveluliiketoiminta, hoitotyön asiantuntijuus ja kotona selviytyminen sekä turvallisuus ja yhteiskuntavastuu. Näihin vahvoihin painoaloihin perustuu Laurean tarjoama koulutus- sekä tutkimus- ja kehittämistoiminta. Läpileikkaavana painoalana on opiskelijayrittäjyys. Opiskelijayrittäjyys näkyy toiminnassa yrittäjämäisenä asenteena, yritysysteistyönä sekä opiskelijoiden perustamina uusina yrityksinä, joiden perustamista tuetaan opintojen aikana.

Laurean brändilupaus Yhdessä enemmän - Laurea Uudellamaalla kuvastaa pyrkimystämme vaikuttavuuteen koko Uudenmaan alueella, Uudenmaan yhteisenä ammattikorkeakouluna. Uudenmaan vaikuttava ammattikorkeakoulu on samaan aikaan vaikuttava painoaloillaan sekä kansallisesti että kansainvälisesti, mikä luo edellytykset koulutuksen ja TKI-toiminnan kansainväliselle kehittämiselle.

Laurea on sitoutunut opiskelijakeskeiseen ammattikorkeakoulutoimintaan, jota ilmentää opiskelijoille antamamme palvelulupaus: Me Laureassa olemme juuri sinua varten.

1.2 Osaamisen kehittyminen YAMK-koulutuksessa

Laurean kehittämispohjaisen oppimisen eli Learning by Developing (LbD) -mallin lähtökohtana ovat aidot kohtaamiset työelämän kanssa. LbD:n ominaispiirteet ovat autenttisuus, kumppanuus, kokemuksellisuus, luovuus ja tutkimuksellisuus. Kehittämispohjaisessa oppimisessa yhdistyvät osaamista tuottava oppiminen sekä uuden luominen erilaisissa tutkimus- ja kehittämishankkeissa.

YAMK-koulutuksessa oppimisprosessi on tulevaisuussuuntautunut tutkimisen ja kehittämisen prosessi, jonka aikana osaamista kehitetään tuottamalla uutta tietoa ja osaamista sellaisiin kysymyksiin, joita ei voida ratkaista pelkästään aikaisemmin hankitun tiedon ja osaamisen varassa. Oppiminen on uuden tiedon ja osaamisen luomisen tapa, joka liittyy oppimisen osaksi alan ja alueen innovaatiotoimintaa. Koulutusaika on henkilökohtainen ja kollektiivinen asiantuntijuuden kehittämisen ja itsensä kehittämisen ja ylittämisen projekti, jossa haetaan relevanttia ja käyttökelpoista osaamisen yhdistelmää tulevaisuuden työelämän vaatimusten näkökulmasta.

Osaamisen kehittymisen perustana toimii osaamista rikastava yhteisö. Yhteisö on jaetun asiantuntijuuden ympäristö, jossa oppijan rooli on toimia asiantuntijana, kehittäjänä ja vaikuttajana.

Oppija kehittää osaamistaan toimien vuorovaikutuksessa ympäristöönsä ja toimialaansa. Osaamisen kehittymisen voimavaroja ovat luovuutta ja tavoitteellisuutta suosiva oppimiskulttuuri, asiantunteva ohjaus ja opetus sekä osaamisen kehittymistä tukeva oppimisympäristö. Osaamisen ohjaus on osallistuvaa. Jokainen opettaja on ohjaaja, joka asiantuntijuudellaan ja toimintatavoillaan tukee asiantuntijuuden vahvistumista. Oppimis-ympäristön muodostaa osaamisen verkosto, innovaatioympäristö, osaamisen kehittämisen kehitysalusta ja oppimista tukevat rakenteet. Oppimisympäristöjen rakentamisessa painotetaan ihmisten, heidän innostuksensa ja vuorovaikutuksensa mahdollistamista luovuuden aikaansaamiseksi.

Opetuksessa ei keskitytä tietojen esittämiseen, toistamiseen ja kontrollointiin, vaan pyritään oppimisprosessiin, joka ilmenee progressiivisena ongelman-ratkaisuna, jatkuvana oppimisena ja itsensä kehittämisenä ja ylittämisenä. Tavoitteena on saavuttaa osaaminen, joka on käyttökelpoista

osaamisintensiivisissä palveluorganisaatioissa, joissa työ on yhä enemmän luovuuden funktio ja joiden johtamisen edellytyksenä on kyky luoda vastuullinen tulosorientoitunut johtamiskulttuuri, joka perustuu tilan antamisena yksilön luovuudelle. Osaaminen ilmene vaikuttavuutena ja kehittämisosaamisena.

2 Tutkintorakenne ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa

2.1 Tutkinnon laajuus ja mitoitus

Tutkinnon laajuus on 90 opintopistettä, josta opinnäytetyön osuus on 30 op. Tutkinnon suorittaminen kestää keskimäärin 1,5-2,5 vuotta. Yksi opintopiste vastaa kansainvälisen ECTS-mitoituksen mukaan 26,7 tuntia keskiverto-opiskelijan tekemää työtä.

2.2 Tutkintorakenne

Ylempään amk-tutkintoon johtavan koulutuksen tutkintorakenne muodostuu Laureassa ydinosaamisen moduulista, täydentävän osaamisen moduuleista ja opinnäytetyöstä. Moduulit ovat tutkintoon kuuluvia osaamiskokonaisuuksia.

Pakollinen ydinosaamisen moduuli on YAMK-koulutuksessa laajuudeltaan 30 opintopistettä. Täydentävän osaamisen moduulit mahdollistavat osaamisen syventämisen tai laajentamisen. Täydentävän osaamisen moduulit yksilöllistävät opiskelijan opintopolun ja osaamisen. Täydentävän osaamisen moduuleja tarjotaan Laurean eri kampuksilla ja ne ovat vapaasti valittavia. Täydentävän osaamisen laajuus YAMK-tutkinnossa on 30 opintopistettä.

3 Oppimisen ja osaamisen arviointi

Opetussuunnitelman osaamistavoitteet on kuvattu oppijan toimintana niin, että osaamisen kehittymistä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin voidaan arvioida. Osaaminen tunnustetaan tieto-, taito- ja arvo-osaamisena sekä kokemuksellisenä osaamisena, joihin sisältyy yksilön ja yhteisön osaaminen.

4 Tutkinnon kansainvälinen vertailtavuus

Laureassa toimitaan osaamisperustaisesti ja osaaminen tunnustetaan kokonaisvaltaisena. Tutkinnon sisällöissä on huomioitu valtakunnallisesti määritellyt yleiset työelämävalmiudet, joita on Laureassa täsmennetty.

Tutkinnon taso vastaa kansallisen tutkintojen viitekehyksen (National Qualifications Framework, NQF) mukaista tasoa 7 ja eurooppalaisen viitekehyksen (European Qualifications Framework, EQF) tasoa 7.

5 Toimintaympäristön osaamistarpeet

Sosiaali- ja terveydenalan toimintaympäristö on voimakkaassa muutoksessa. Väestön ikääntyminen, globalisaatio, ilmastonmuutos, digitalisaatio ja asiakkaiden aktiivisuuden lisääntyminen haastavat sosiaali- ja terveysalan jatkuvaan kehittämiseen.

Suomen väestörakenteeseen vaikuttavat väestön ikääntyminen, syntyvyyden lasku ja maahanmuutto Suomen ulkopuolelta. Eri väestöryhmät ovat eriarvoisessa asemassa liittyen sosioekonomiseen asemaan, sukupuoleen ja asuinalueeseen. Terveyserojen kaventamiseen eri väestöryhmien välillä on pyrittävä uudistamalla sosiaali- ja terveyspalveluja ja kehittämällä toimintamalleja syrjäytymisen ehkäisyyn. Erityisen tärkeätä on ikääntyvien työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen.

Sosiaali- ja terveysalan kehittämällä pyritään ihmisten yhdenvertaisuuden lisäämiseen, asiakaslähtöisyyden vahvistamiseen ja kustannusten kasvun hillitsemiseen. Palveluja käytävillä tulee olla aito mahdollisuus osallistua sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämiseen. Ammattilaisten tulee hallita menetelmät, joilla asiakkaat saadaan mukaan palvelujen kehittäjiksi, arvioijiksi ja aktiivisiksi toimijoiksi. Yhteiskehittämisen toimintamalli mahdollistaa eri toimijoiden aktiivisen osallistumisen kehittämistyöhön.

Palvelujen uudistamisen tulee kohdentua erityisesti sosiaali- ja terveysalan perustason palveluihin. Perustason palvelujen saatavuutta on oleellista parantaa samalla, kun ennaltaehkäisevää ja kuntouttavaa toimintaa lisätään. Laaja-alaisissa sosiaali- ja terveyskeskuksissa tullaan kehittämään uudenlaista eri ammattiryhmien välistä työnjakoa, mahdollistamaan erityisosaajien konsultaatiopalvelua ja hyödyntämään digitaalisia palveluja monipuolisesti. Perustason mielenterveys- ja päihdepalvelut tullaan järjestämään sosiaali- ja terveyskeskuksissa helposti saavutettavissa lähellä ihmisten arkea. Ikääntyneelle väestölle kehitetään toimintakykyä ylläpitäviä ja elämänlaatua turvaavia palveluja.

Digitalisaatio vaikuttaa laaja-alaisesti sosiaali- ja terveyspalveluihin. Asiakkaiden näkökulmasta helppokäyttöiset digitaaliset palvelut parantavat palvelujen laatua ja lisäävät yhdenvertaisuutta. Esimerkiksi verkon kautta tarjottava vastaanotto toiminta ja erilaiset omahoitoon tarkoitetut digisovellukset ovat lisääntyneet viime vuosina. Ammattilaisten näkökulmasta digitalisaatio mahdollistaa tiedolla johtamisen sekä sujuvan tiedonkulun asiakkaan hoitoon ja palveluun osallistuvien välillä. Digitalisaatio mahdollistaa myös näyttöön perustuvien toimintamallien entistä tehokkaamman hyödyntämisen.

Ammattitaitoinen henkilöstö on sosiaali- ja terveysalan laadukkaiden palvelujen tärkein resurssi. Alan houkuttelevuutta on pyritty lisäämään muun muassa moniammatillista työskentelyä, itseohjautuvaa tiimityötä ja kouluttautumismahdollisuuksia lisäämällä sekä rakentamalla väyliä urakehitykselle. Sosiaali- ja terveysalalla uuden henkilöstön tarve on suuri, kun alan ammattilaisia eläköityy lähivuosina paljon ja samaan aikaan palvelujen tarve lisääntyy. Kilpailu osaavasta henkilökunnasta tulee lähivuosina olemaan kovaa ja henkilöstöä tullaan tarvitsemaan myös Suomen ulkopuolelta. Johtamisessa korostuu ikäjohtamisen ja moninaisuuden johtamisen osaaminen.

Sosiaali- ja terveysalan johtamisen keskeisiä osaamistarpeita ovat henkilöstön työhyvinvoinnin johtaminen, valmentava ja voimavaraistava johtaminen, digitaalisuuden monipuolinen hyödyntäminen ja palvelumuotoiluprosessien johtaminen. Tutkimuksellinen kehittämissaaminen on oleellinen osaamisalue sosiaali- ja terveysalan johtamis- ja asiantuntijatehtävissä. Asiantuntijuuden ylläpitäminen edellyttää läpi työuran toteutuvaa jatkuvaa oppimista ja kehittymistä.

6 Sosiaali- ja terveysalan johtaminen -koulutuksen rakenne

Sosiaali- ja terveysalan johtaminen -koulutuksen rakenne (ks. Taulukko 1):

- 30 opintopisteen pakollinen ydinosaamismoduuli
- 30 opintopistettä täydentäviä opintoja valitaan kolmesta 20-25 op:n täydentävän osaamisen moduulista (Laurea-tason tarjonta)
- 30 opintopisteen oppinäytetyö

Taulukko 1. Sosiaali- ja terveysalan johtaminen -koulutuksen rakenne.

YDINOSAAMINEN 30 op	TÄYDENTÄVÄ OSAAMINEN 30 op
TERVEYS- JA HYVINVOINTIPALVELUJEN KEHITTÄMINEN JA JOHTAMINEN -MODUULI 30 op:	TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISOSAAMINEN -MODUULI (4 x 5 op):
• Työhyvinvoinnin johtaminen 5 op	
• Valmentava johtaminen 5 op	
• Tutkimuksellinen kehittäminen sosiaali- ja terveysalalla 5 op	
• Talousohjaus 5 op	
• Digitaalisuus johtamisessa ja palveluissa 5 op	
• Palvelumuotoilu sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämisessä 5 op	
OPINNÄYTETYÖ 30 op	ASiantuntijayhteisöjen johtaminen -MODUULI (4 x 5 op):
	KÄYTTÄJÄKESKEINEN PALVELUSUUNNITTELU -MODUULI (5+10 op):
	MUU TÄYDENTÄVÄ OSAAMINEN

6.1 Pakollinen 30 op:n ydinosaamismoduuli

Työhyvinvoinnin johtaminen 5 op

Opiskelija osaa

- analysoida työhyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä työntekijän, lähityöyhteisön, organisaation ja ympäröivän yhteiskunnan näkökulmasta
- hyödyntää tutkimusnäyttöön perustavaa tietoa työhyvinvoinnin edistämisessä
- johtaa työhyvinvointia edistäviä prosesseja työyhteisössä
- vahvistaa omaa työhyvinvointiaan muuttuvassa toimintaympäristössä

Valmentava johtaminen 5 op

Opiskelija osaa

- analysoida työelämän muutoksen luomia haasteita sosiaali- ja terveysalalla
- soveltaa valmentavan johtamisen tietoperustaa ja menetelmiä monikulttuurisessa toimintaympäristössä
- toteuttaa tavoitteellista yksilö- ja ryhmävalmennusta erilaisissa toimintaympäristöissä
- toimia valmentavana johtajana sosiaali- ja terveysalan työyhteisössä

Tutkimuksellinen kehittäminen sosiaali- ja terveysalalla 5 op

Opiskelija osaa

- soveltaa tutkimuksellisia menetelmiä kehittämisprosesseissa
- suunnitella tutkimuksellisen kehittämisprosessin työelämässä
- varmistaa eettisesti kestävä toiminnan tutkimuksellisessa kehittämisessä
- rakentaa opinnäytetyön kehittämisasetelman

Talousohjaus 5 op

Opiskelija osaa

- suunnitella talouden viitekehyksen ja tunnistaa eritasoisten toimijoiden väliset vuorovaikutussuhteet sosiaali- ja terveysalan toimintaympäristössä ja arvoverkostossa
- soveltaa talousjohtamisen keskeisiä periaatteita talousohjauksen syklin eri vaiheissa: suunnittelu, toimeenpano ja valvontaprosessi
- tuottaa ja arvioida talousjohtamisen informaatiota sekä hyödyntää sitä osana ohjaus- ja johtamistehtävää

Digitaalisuus johtamisessa ja palveluissa 5 op

Opiskelija osaa

- tunnistaa digitaalisuuden mahdollisuudet johtamisen ja palvelujen kehittämisessä
- hyödyntää tutkimusnäyttöä sosiaali- ja terveysalan digitaalisten palvelujen kehittämisen lähtökohtana
- uudistaa sosiaali- ja terveysalan johtamista ja palveluja käyttäen digitaalisia ratkaisuja
- johtaa digitaalisten palvelujen asiakaskeskeistä kehittämistä sosiaali- ja terveysalalla

Palvelumuotoilu sosiaali- ja terveystalvelujen kehittämässä 5 op

Opiskelija osaa

- määrittää palvelumuotoilun keskeiset periaatteet ja käsitteet
- soveltaa palvelumuotoilun menetelmiä sosiaali- ja terveystalan toimintaympäristössä
- analysoida kehittämistä eettisen kestävyyden näkökulmasta
- johtaa sosiaali- ja terveystalvelujen muotoiluprosesseja

6.2 Opinnäytetyö 30 op

Opinnäytetyön tavoitteena on kehittää opiskelijan kykyä soveltaa tutkimustietoa ja käyttää valittuja menetelmiä työelämän ongelmien erittelyyn ja ratkaisemiseen sekä valmiutta itsenäiseen vaativaan asiantuntijatyöskentelyyn. Opinnäytetyön tulee osoittaa opiskelijan kykyä rajata ja käsitellä valittua kehittämiskohdetta, valmiutta kehittämisorientoituneeseen ajattelutapaan, työssään tarvitsemiensa teorioiden ja tutkimusmenetelmien hallintaa, perehtyneisyyttä opinnäytetyön aihepiiriin ja alan kirjallisuuteen, kykyä ammatilliseen viestintään sekä valmiutta työskennellä pitkäjänteisesti ja kykyä hahmottaa kokonaisuuksia.

Opiskelija osaa

- tehdä itsenäisesti oman alan kehittämistyötä
- soveltaa hankittua tutkimustietoutta omassa opinnäytetyössä kriittisesti ja analyttisesti
- soveltaa kehittämistehtävään soveltuvia tiedonhankinta- ja analyysimenetelmiä
- valitun soveltavan tutkimus- ja kehitysmenetelmän ja siihen perustuvan dokumentoinnin ja raportoinnin
- toimia asiantuntijana soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä tekevässä yhteisössä
- hakea itsenäisesti tietoa sekä seurata, eritellä ja arvioida kriittisesti oman alansa ammattikäytäntöjen ja tutkimustiedon kehittämistä
- tuottaa ja soveltaa tietoa itsenäisesti

6.3 Täydentävä osaaminen

Laurean YAMK:n täydentävän osaamisen opintojaksot on jaoteltu neljään moduuliin: tutkimus- ja kehittämisosaaminen, asiantuntijayhteisöjen johtaminen, käyttäjäkeskeinen palvelusuunnittelu sekä muu täydentävä osaaminen. Tarjontaa kehitetään jatkuvasti, täydentävän osaamisen ajankohtaisen tarjonnan voit tarkistaa ops.laurea.fi -osoitteesta. Kokonaisuuteen voi myös sisällyttää kesäopintoja, virtuaaliopintoja muista korkeakouluista sekä erilaisia vastuupettajan kanssa sovittavia projektiopintoja.